

1. světová válka

PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA 1914 - 1918

čvn 15-9:22

CESTA K PRVNÍ SV. VÁLCE

Vznik Trojspolku a Trojdohody:

Trojspolek:

Německo
Rakousko
Itálie

Trojdhoda:

Velká Británie
Francie
Rusko

Balkán

"sud střeIného prachu"

r. 1908 R-U anektovalo Bosnu a Hercegovinu

r. 1911 italsko - turecká válka

r. 1912-13 balkánské války (1. vytlačena osmanská říše, 2. spory mezi balkánskými státy)

čvn 15-9:22

Atentát v Sarajevu

= záminka k rozpoutání 1. sv. v.

28. 6. 1914 byl habsburský následník trůnu František Ferdinand d'Este v Sarajevu zavražděn srbským atentátníkem Gavrilo Principem

R-U obvinilo z podílu na atentátu Srbsko → ultimátum - nepřijatelné podmínky do měsíce

28. 7. 1914 R-U vyhlásilo válku Srbsku = **ZAČÁTEK 1. SV. V.**

<https://www.stream.cz/slavnedny/821895-den-kdy-byl-spachan-atentat-v-sarajevu-28-cerven>

<https://www.stream.cz/slavnedny/10003112-den-kdy-zacala-prvni-svetova-valka-28-cervence>

<https://www.stream.cz/narodsobe/10001676-prvni-svetova-valka>

čvn 15-9:22

PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA

Válčící strany:

- k Trojdohodě se přidaly Srbsko, Řecko, Portugalsko, Japonsko, v r. 1915 Itálie, v r. 1916 Rumunsko, v r. 1917 USA
- k Trojspolku se přidalo Bulharsko a osmanská říše (Itálie se nezapojila a pak přešla k Trojdohodě)

• Válečné fronty:

východní a západní byly rozhodující
na západní bojovaly Německo X V. Británie a Francii (od r. 1917 USA), byla to poziční zákopová válka
na východní Německo a R-U X Rusku, manévrová válka
italská a srbská fronta
bojovalo se i mimo Evropu, v koloniích a na moři (ponorky)

čvn 15-9:22

Průběh války:

- zpočátku rychlý postup německé armády
- nejtěžší boje v r. 1916 na západní frontě (na Marně, u Verdunu)
- v listopadu 1916 zemřel František Josef I., na R-U trůn nastoupil Karel I.
- v r. 1917 vstoupily do války USA a posílily západní frontu
- v Rusku v r. 1917 proběhly revoluce - Rusko vystoupilo na začátku r. 1918 z války, skončila východní fronta
- v průběhu r. 1918 docházelo v R-U armádě ke vzpourám
- Boje skončily 11. listopadu 1918, kdy německá vláda podepsala kapitulaci.
- Následovala mírová konference v Paříži ve Versailles, kde se sestavovaly mírové smlouvy.

čvn 15-9:22

Důsledky války:

- padlo 10 milionů vojáků, 20 milionů zraněno
- rozvrácené hospodářství
- technický pokrok (doprava, letectví)
- chemický prům. - umělé hmoty a tuky
- emancipace žen

čvn 15-9:22